

Vabadus ühiskonnas

John Stuart Mill'i teose
"Vabadusest" põhjal

Indiviidi vabaduse piirajad

Vabaduse piiramise põhimõte

"Mina vaatlen kasu kui ülimat eesmärki kõikide eetiliste küsimuste puhul; aga ma pean silmas kasu kõige laiemas mõttes, lähtudes inimese kui areneva olendi püsihuvidest. Ma väidan, et need huvid lubavad spontaanset individuaalsust välisele kontrollile allutada ainult sellise tegevuse korral, mis riivab teiste inimeste huvisid"

John Stuart Mill

Vabadus ei ole ainus väärtus

Lisaks vabadusele hindavad inimesed ka õiglust, võrdsust, julgeolekut, privaatsust jne

Vabaduse piiramise põhimõte

J. S. Mill'i arvates peab indiviidi vabadust piirama põhimõttel:

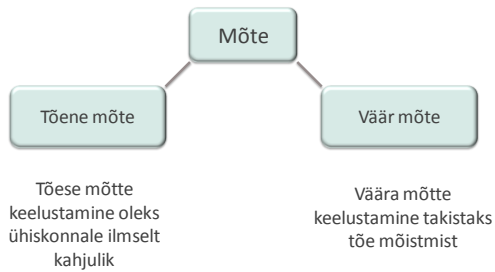
Ei tohi olla teistele kahjulik

Vabaduse põhimõtte kehtivuse piirid

"Vaevalt on vist vaja lisada, et see doktriin on mõeldud ainult küpses eas inimolenditele. Me ei räägi lastest või noortest allpool seda iga, mille seadus võib fikseerida mehe või naisea piirina"

John Stuart Mill

Mõttevabadus olgu täielik

Oponendid on alati vajalikud

“...Kui kõige tähtsamatele tõdedele ei leidu opponente, siis tuleb neid enesele tingimata ette kujutada ning varustada nad kõige tugevamate argumentidega, mida osavaim saatana eestkõneleja suudaks valmis sebitseda”

John Stuart Mill

Tegevusvabaduse piirangud

- Kas võib olla purjus?
- Kas võib tõsta alkoholi hinda?
- Kas võib suitsetada?